

Etusivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>Oikeudelliset ammatit

Oikeudelliset ammatit

Slovakia

Tällä sivulla luodaan yleiskatsaus Slovakian oikeusalan ammatteihin. Syyttäjät Tuomarit Asianajajat Lainopilliset neuvonantajat Notaarit

Oikeusalan ammatit – johdanto

Syyttäjät

Organisaatio

Slovakian **syyttäjälaitos** on itsenäinen valtion viranomaisten järjestelmä, jota johtaa **valtakunnansyyttäjä**. Syyttäjälaitos suojaaa toimivaltansa rajoissa yksittäisten henkilöiden, oikeushenkilöiden ja valtion laillisia oikeuksia ja etuja.

Slovakian syyttäjälaitoksella on oma erillinen lukunsa valtion talousarviossa.

Syyttäjälaitoksen ja valtakunnansyyttäjän asema ja tehtävä on määritelty **Slovakian tasavallan perustuslaissa** (149 §) ja **syyttäjälaitoksesta annetussa laissa nro 153/2001**, jossa säännellään myös valtakunnansyyttäjän ja muiden syyttäjien toimivaltaa. Lailla säännellään myös syyttäjälaitoksen organisaatiota ja hallintoa. Syyttäjien asema, oikeudet ja velvollisuudet määritellään **syyttäjistä ja syyttäjäharjoittelijoista annetussa laissa nro 154/2001**.

Hierarkkinen rakenne

Jotta **syyttäjälaitos** voi täyttää tehtävänsä lainvalvontaviranomaisena, sen organisaation on oltava hierarkkinen. Näin varmistetaan, että lakeja ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä sekä rangaistusasteikkoa sovelletaan yhdenmukaisesti.

Syyttäjälaitoksessa syyttäjien välillä vallitsee hierarkia, ja kaikki syyttäjät toimivat valtakunnansyyttäjän alaisuudessa.

Toimivalta

Syyttäjälaitoksen toimivaltaan kuuluu

nostaa syyte rikoksesta epäiltyjä vastaan sekä valvoa laillisuutta ennen rikossyytteen nostamista ja esitutkinnan aikana

valvoa laillisuutta laitoksissa ja olosuhteissa, joissa säilytetään henkilöä, jolta on riistetty vapaus tai jonka vapautta on rajoitettu tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen valtion elimen päätöksellä

käyttää toimivaltuuksiaan oikeudenkäynneissä

edustaa valtiota oikeudenkäynneissä, jos laissa niin edellytetään

valvoa viranomaisten toiminnan laillisuutta siltä osin kuin laissa on siitä säädetty

osallistua sellaisten toimenpiteiden valmisteluun ja toteuttamiseen, joilla on tarkoitus estää lakien ja muiden yleisesti sovellettavien säädösten rikkominen

auttaa poistamaan rikollisen toiminnan syitä ja siihen johtavia olosuhteita sekä estää ja kitkeä rikollisuutta

auttaa lainsäädännön valmistelussa (osallistuminen lainsäädäntöprosessiin)

suorittaa muita tehtäviä, jotka on määritelty erityislaissa tai -säädöksessä tai lailla vahvistetussa kansainvälisessä sopimuksessa.

Tehtävät

Valtakunnansyyttäjä ja yksittäiset syyttäjät hoitavat tehtäviä, jotka kuuluvat syyttäjälaitoksen toimivaltaan, ja käyttävät kaikkia käytettävissä olevia

lakisääteisiä keinoja suorittaessaan tehtäviään ja velvoitteitaan. Heidän on

pantava täytäntöön (parhaan kykynsä mukaan) Slovakian tasavallan perustuslakia, perustuslaillisia lakeja, lakeja, lailla vahvistettuja kansainvälisiä

sopimuksia ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä.

kunnioitettava ja suojeltava ihmisarvoa ja ihmisen perusoikeuksia ja -vapauksia ja estettävä kaikenlainen syrjintä

suojeltava yleistä etua

toimittava aloitteellisesti, oikeudenmukaisesti ja puolueettomasti ilman kohtuuttomia viivästyksiä.

Hierarkia

Slovakian syyttäjälaitoksen **organisaatioon** kuuluvat seuraavat **elimet**:

Valtakunnansyyttäjänvirasto on korkein viranomainen ja johtaa syyttäjäjärjestelmää. Valtakunnansyyttäjänvirastoon kuuluvat

erikoissyyttäjänvirasto, jonka tehtävänä on paljastaa korruptiota ja järjestäytyntä rikollisuutta ja nostaa syytteitä näissä tapauksissa;

valtakunnansyyttäjänviraston **sotilasjaosto**

alueelliset syyttäjänvirastot (8), jotka ovat hierarkiassa oman alueensa piirisyyttäjänviraston yläpuolella, ja keskussotilassyyttäjänvirasto (1), joka on piirin sotilassyyttäjänvirastojen yläpuolella;

piirisyyttäjänvirastot (55) ja piirin sotilassyyttäjänvirastot (3).

Puolustusministeriö vastaa siitä, että valtakunnansyyttäjänviraston sotilasjaosto ja sotilassyyttäjänvirastot saavat tarvitsemansa materiaalin ja taloudelliset varat. Valtakunnansyyttäjänviraston päätoimipaikka on Bratislavassa.

Eritasoisten syyttäjänvirastojen sijainti ja **alueellinen laajuus** määräytyvät vastaavien tuomioistuinten sijaintien ja alueen mukaan. Tuomioistuinten ja syyttäjänvirastojen päätoimipaikan sijainti ja alueellinen toimivalta eivät kuitenkaan vastaa maan hallinnollista aluejakoa.

Syyttäjä suorittaa tehtävänsä **palvelussuhteessa**, joka syntyy kun syyttäjä nimitetään. Valtakunnansyyttäjä nimittää **syyttäjän virkaan määräämättömäksi ajaksi**. Syyttäjän on ennen virkaan astumista vannottava vala ilman varauksia.

Pätevyysvaatimukset

Syyttäjänvirkaan nimitettävän on oltava **Slovakian kansalainen**, joka täyttää seuraavat **kelpoisuusedellytykset**:

vähintään 25 vuoden ikä nimityspäivänä

oikeustieteen korkeakoulututkinto

täysivaltaisuus

ei rikosrekisteriä, viran menestyksellisen hoitamisen edellyttämien eettisten vaatimusten täyttäminen

täydellinen slovakin kielen hallinta

vakituinen asuinpaikka Slovakian tasavallan alueella

ei minkään poliittisen puolueen tai liikkeen jäsen

suorittanut syyttäjän tutkinnon

allekirjoittanut suostumuksensa siihen, että hänet nimitetään syyttäjäksi tiettyyn syyttäjänvirastoon.

Tullakseen nimitetyksi syyttäjäksi **sotilassyyttäjänvirastoon** syyttäjän on täytettävä tietyt kelpoisuusedellytykset:

palvellut puolustusvoimissa ammattisotilaana

nimitetty tai ylennetty upseerin tai kenraalin arvoon

määrätty hoitamaan tehtäviä sotilassyyttäjänvirastossa asiaa koskevan lain mukaisesti.

Syyttäjän tutkintokokeeseen voivat ilmoittautua ainoastaan syyttäjälaitoksen **syyttäjäharjoittelijat**. Syyttäjäharjoittelijat valitaan valintakokeen perusteella.

Lain mukaan syyttäjän tutkinnoksi katsotaan myös **lainkäytön erikoistutkinto, asianajajatutkinto ja notaaritutkinto**.

Yleneminen pääsyyttäjän virkaan tai ylempään virkaan syyttäjänvirastossa on mahdollista ainoastaan **valintakokeen** perusteella.

Syyttäjä voidaan määrätä väliaikaiselle komennukselle toiseen syyttäjänvirastoon vain hänen omalla suostumuksellaan. Syyttäjä voidaan siirtää toiseen

syyttäjänvirastoon, jos hän suostuu siirtoon tai hakee sitä tai jos siirto perustuu kuripitomenettelyyn.

Valtakunnansyyttäjä voi **pidättää virantoimituksesta** syyttäjän, joka on joutunut syyteeseen tahallisesta rikoksesta tai jota vastaan on aloitettu

kurinpitomenettely sellaisen teon vuoksi, joka voi johtaa erottamiseen syyttäjän virasta.

Syyttäjän palvelussuhde voi **päätyä** vain laissa säädetyillä perusteilla.

Tehtävät ja vastuut

Syyttäjän toimivaltaan kuuluu lain noudattamisen valvonta sekä ennen syytteen nostamista että esitutkintavaiheessa. Syyttäjän suorittaessa

valvontatehtäviään hänellä on toimivalta

antaa poliisille sitovia ohjeita ennen rikosoikeudenkäynnin alkua, rikoksen tutkinnan aikana ja summaarisen tutkinnan aikana. Hän voi myös asettaa aikarajan

asian käsittelylle. Ohjeet on sisällytettävä asianomaiseen asiakirja-aineistoon.

pyytää poliisitutkinnan tilaa koskevia tiedostoja, asiakirjoja, aineistoja ja raportteja, kun oikeudenkäynti on jo alkanut, selvittääkseen, käynnistikö poliisi

oikeuskäsittelyn viipymättä ja onko se toiminut asianmukaisesti.

osallistua poliisin suorittamiin toimiin, suorittaa yksittäisiä tutkintatoimia tai suorittaa koko tutkinnan tai summaarisen tutkinnan tai tehdä päätöksen missä

tahansa asiassa. Tällöin syyttäjän on toimittava lain mukaisesti. Syyttäjän päätöksistä voidaan valittaa samalla tavalla kuin poliisin päätöksistä.

palauttaa asia poliisille ja antaa ohjeet täydentää tutkintaa tai summaarista tutkintaa sekä antaa aikarajan tätä varten. Syyttäjän on ilmoitettava sekä

syytetylle että vahingonkärsijälle, että asia on palautettu uudelleen käsiteltäväksi.

perua poliisin tekemät oikeudenvastaiset tai aiheettomat päätökset ja korvata ne omilla päätöksillään. Syyttäjä voi päättää syytetoimien lopettamisesta tai

asian siirtämisestä käsiteltäväksi muualla 30 päivän kuluessa edellyttäen, että syyttäjä korvaa poliisin päätöksen omalla päätöksellään muutoin kuin

muutoksenhakuun oikeutetun henkilön tekemän valituksen perusteella. Syyttäjän päätöksestä ja poliisin ratkaisusta voi valittaa. Syyttäjä voi myös antaa

sitovia ohjeita aloittaa tutkinta tai summaarinen tutkinta.

Ainoastaan **syyttäjällä** on toimivalta

nostaa syytteitä

sopia syyllisyydestä ja rangaistuksesta yhteisymmärryksessä syytetyn kanssa ja pyytää tuomioistuimen suostumusta

lykätä syytetoimia

lopettaa tai väliaikaisesti keskeyttää syytetoimet

hyväksyä sovintoratkaisu tai ratkaisu ilman oikeudenkäyntiä ja lopettaa syytetoimet

antaa määräys takavarikoida syytetyn omaisuutta ja määritellä, mitä omaisuutta jätetään takavarikoimatta, tai perua takavarikko

turvata vahingonkärsijän saatava, perua se kokonaan tai osittain tai jättää osa siitä pois

määrätä hauda avattavaksi

pyytää Slovakian kansalliseuvoston, Slovakian tuomarineuvoston, perustuslakituomioistuimen tai Euroopan parlamentin suostumusta rikossyytteen

nostamiseen tai henkilön vangitsemiseen tapauksissa, jossa suostumusta edellytetään

esittää tuomioistuimelle syytetyn vangitsemista tai tutkintavankeuden pidentämistä

esittää syytetyn määräämistä palaamaan ulkomailta

suorittaa luovuttamismenettelyn esitutkinta, ellei laissa toisin säädetä

toimivaltaisen toisen maan viranomaisen pyynnöstä esittää tuomioistuimelle pyyntö, jonka tarkoituksena on asettaa väliaikaisesti takavarikkoon toisessa

maassa rikossyytteessä olevan henkilön omaisuutta, kun osa omaisuudesta sijaitsee Slovakian alueella.

Valvoessaan laillisuutta laitoksissa, joissa säilytettäviltä henkilöiltä on riistetty vapaus tai sitä on rajoitettu, syyttäjän on varmistettava, että

henkilöä voidaan pitää laitoksessa säilöönotettuna, pidätettynä, vankeudessa, turvaamistoimen kohteena, nuorten rikosentekijöiden kuntoutuksessa,

sairaalahoitossa tai muussa laitoshoidossa ainoastaan tuomioistuimen tai muun toimivaltaisen valtion elimen päätöksellä,

ja että näissä laitoksissa noudatetaan lakeja ja yleisesti sovellettavia määräyksiä.

Siviilioikeudellisessa menettelyssä syyttäjällä on toimivalta

esittää siviilioikeudellisen menettelyn aloittamista, jotta voitaisiin

määrätä nuorille rikosentekijöille tarkoitettuun kuntoutukseen henkilö, joka on yli 12-vuotias mutta alle 14-vuotias ja joka on tehnyt rikoksen, josta

rangaistuksena on rikoslain mukaan elinkautistuumio

määrittää lakon tai irtisanomisten lainvastaisuus

määrittää valtion omaisuuden siirron pätemättömyys varojen alkuperän vahvistamisesta yksityistämisen yhteydessä annetun lain, valtion omaisuuden siirtoa

muille henkilöille koskevista ehdoista annetun lain tai valtion omaisuuden hallinnosta annetun lain nojalla

tutkia hallintoviranomaisen päätöksen lainmukaisuus, jos syyttäjän valitusta ei ole hyväksytty

kumota kunnan oikeudenvastainen päätös, jos kunta ei ole itse kumonnut sitä syyttäjän vaatimuksen mukaisesti.

osallistua vireillä oleviin siviilioikeudellisiin menettelyihin, jotka koskevat

oikeustoimikelpoisuutta

kuolleeksi julistamista

alikäisten kasvattamista

huoltajuutta

merkintöjä kaupparekisteriin

konkurssia ja rakennejärjestelyä.

Valvoessaan, noudattavatko viranomaiset lakeja ja muita yleisesti sovellettavia säädöksiä, syyttäjällä on oikeus **tarkistaa seuraavien toimenpiteiden laillisuus:**

viranomaisten antamat yleisesti sovellettavat säädökset

viranomaisten antamat sisäiset hallinnolliset säännöt julkishallinnollisten tehtävien hoidon varmistamiseksi

erilaisia julkishallinnollisia asioita koskevat päätökset

viranomaisten toimet, kun ne antavat sisäisiä hallinnollisia määräyksiä ja tekevät julkishallinnollisia päätöksiä.

Tuomarit

Organisaatio

Tuomioistuinten henkilöstö

Johtava hallintoavustaja PDF (382 Kb) sk

Tuomioistuimen kirjaaja PDF (295 Kb) sk

Vanhempi oikeusvirkamies PDF (460 Kb) sk

Korkeimman oikeuden tuomarin avustaja PDF (291 Kb) sk

Asianajajat

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on Slovakian asianajajaliiton [verkkosivuilla](#).

Lainopilliset neuvonantajat

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja on Slovakian oikeusapukeskuksen [verkkosivuilla](#).

Notaarit

Notaarilla on Slovakiassa oltava **oikeustieteen korkeakoulututkinto**.

Notaarin tehtävänä on ennalta ehkäisevä oikeudenkäyttö ja virallisten asiakirjojen oikeaksi todistaminen.

Oikeusministeriö valvoo notaareja.

Notaarien on kuuluttava Slovakian **notaariliittoon**.

Oikeudelliset tietokannat

Notaariliiton verkkosivuilta pääsee intranettiin, joka on vain notaarien käytettävissä. Pääsy on **maksuton**, mutta tietoja on saatavilla vain rajallisesti.

Tietokannasta pääsee

julkisiin rekistereihin

notaariluetteloon (yhteystiedot, kielitaito, aukioajat)

lainsäädäntöön.

Päivitetty viimeksi: 18/03/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.